СТРАТЕГІЯ

РОЗВИТКУ ФАКУЛЬТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ НА 2023-2027 РР.

Основні стратегічні напрямки розвитку факультету було прийнято на засіданнях Вченої ради факультету та втілювалося у життя протягом останніх 20 років.

Одним з найважливіших напрямків роботи колектив факультету вважає подальше покращення **кадрового забезпечення та підвищення** ефективності **організаційної роботи.** За останні роки факультетом було проведено значну роботу щодо підвищення рівня забезпеченості кадрами вищої кваліфікації, а саме: наприкінці 2004 р. цей рівень був близько 20%, на початку 2017 р. – вже майже 70%, а на сьогодні рівень забезпеченості факультету кадрами вищої кваліфікації складає **92%**.

Досить показовим є аналіз забезпеченості кадрами вищої кваліфікації за окремими кафедрами та її динаміка в рамках звітного періоду:

Кафедра	Кількість викладачів	Кадровий склад на сьогодні	2017	2021	Різниця
1. Туризму та готельно-ресторанної справи	9	2 доктора, 6 кандидатів наук, 1 викладач б/с	67%	89%	+22%
2. Фізіотерапії та ерготерапії	7	1 доктор, 6 кандидатів наук	85%	100%	+15%
3. Кафедра фізичної культури і спорту	19	4 доктора, 11 кандидатів наук, 4 – б/с	58%	79%	+21%
4. Кафедра теорії та методики фізичної культури і спорту	12	2 доктора, 9 кандидатів наук, 1 – б/с	80%	92%	+12%
5. Кафедра медико-біологічних основ фізичної культури і спорту	6	1 доктор, 5 кандидатів наук	60%	100%	+40%
ВЗАГАЛІ	***53***	***10 докторів та 37 кандидатів наук***	***70%***	***92%***	***+22%***

На сьогодні на факультеті працюють 53 викладача, з них 10 докторів наук, професорів та 37 кандидатів наук, доцентів.

У зв’язку з вищевикладеним вважаємо за доцільне в рамках стратегічного розвитку факультету продовжити роботу з підвищення рівня

забезпечення факультету кадрами вищої кваліфікації, а саме:

- досягнення 100% рівня забезпеченості кандидатами та докторами наук;
- підвищення кількості докторів наук з 19% до 30%;
- відкриття на базі факультету докторантури зі спеціальностей «Фізична культура і спорт» та «Фізична терапія та ерготерапія».

Організаційна робота. У наступний час усі кафедри факультету повністю відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту».

В теперішній час до складу факультету входить 5 кафедр:

1. ***Кафедра теорії та методики фізичної культури і спорту*** (зав. кафедрою – доктор педагогічних наук, доцент Конох А.П.) – 12 штатних викладачів (2 доктора наук, один з них професор; 9 кандидатів наук; 1 – без наукового ступеню; рівень забезпеченості кадрами вищої кваліфікації **92%**).

2. ***Кафедра фізичної терапії та ерготерапії*** (зав. кафедрою – доктор біологічних наук, професор Богдановська Н.В.) – 7 штатних викладачів (1 доктор наук, професор; 6 кандидатів наук; рівень забезпеченості кадрами вищої кваліфікації **100%**).

3. ***Кафедра фізичної культури і спорту*** (зав. кафедрою – доктор педагогічних наук, професор Сватьєв А.В.) – 19 штатних викладачів (4 доктора наук, професора, 11 кандидатів наук; 4 – без наукового ступеню; рівень забезпеченості кадрами вищої кваліфікації **79%**).

4. ***Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи*** (зав. кафедрою – доктор педагогічних наук, професор Маковецька Н.В.) – 9 штатних викладачів (2 доктора наук, професора, 6 кандидатів наук; 1– без наукового ступеню; рівень забезпеченості кадрами вищої кваліфікації **89%**).

5. ***Кафедра медико-біологічних основ фізичної культури*** (зав. кафедрою – кандидат біологічних наук, доцент Кузнєцов А.О.) – 6 штатних викладачів (1 доктор наук, професор, 5 кандидатів наук; рівень забезпеченості кадрами вищої кваліфікації **100%**).

Завданням колективу факультету на наступний термін є наступне:

- зберегти існуючий перелік кафедр факультету;
- досягнути 100% забезпеченості кадрами вищої кваліфікації кафедрами теорії та методики фізичної культури і спорту, туризму та готельно-ресторанної справи, фізичної культури і спорту;
- провести роботу щодо збільшення кількості докторів наук зі спеціальності на кафедрах фізичної терапії та ерготерапії та медико-біологічних основ фізичної культури і спорту.

Навчальна робота. Навчальна робота на факультеті ведеться згідно нормативним документам МОН України, наказам ректора ЗНУ. Всі необхідні документи щодо організації навчального процесу відповідають сучасним вимогам. На факультеті проводиться робота щодо покращення успішності навчання студентів та аналізується поточний стан цього процесу.

У зв'язку з вищевикладеним основними стратегічними напрямками в рамках цього розділу є наступні:

- ***зберегти*** високий рівень абсолютної успішності за результатами державного іспиту (100%) і захисту дипломних робіт (100%), зберегти рівень якісної успішності за результатами захисту дипломних робіт (85-90%), ***підвищити й стабілізувати*** рівень якісної успішності за результатами державного іспиту;
- успішно провести акредитацію спеціальностей «Туризм» та «Готельно-ресторанна» (освітній рівень «Бакалавр») у 2023 році та спеціальностей «Фізична культура і спорт», «Фізична терапія та ерготерапія» (освітні рівні «Бакалавр» та «Магістр») у 2026 році;
- продовжити розвиток спеціальності 014 – Середня освіта. Фізична культура;
- успішно провести акредитацію освітнього рівня PhD (спеціальність «Фізична культура і спорт») у 2023 році.

Контингент студентів. Зараз на факультеті за обома формами

навчання (стаціонар і заочна) навчається 1458 студентів. З них 435 на заочному відділенні факультету (95% на контрактній основі) і 1023 на стаціонарному відділенні (88% на контрактній основі).

На сьогодні серед студентів факультету – чемпіони та призері Чемпіонатів світу, Європи, Кубків Миру і Європи; 59 - Чемпіонів і призерів Чемпіонатів України; 45 - членів збірних команд України та клубів вищої ліги чемпіонатів України з різних видів спорту.

Досить показовою є динаміка контингенту студентів факультету в рамках звітного періоду.

	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Заочне відділення	**658** (622к + 36б)	**776** (724к + 52б)	**705** (647к + 58б)	**499** (454к + 45б)
Денне відділення	**920** (700к + 220б)	**980** (755к + 225б)	**1068** (872к + 196 б)	**930** (746к + 184б)
Взагалі	**1578** (1322к+256 б)	**1756** (1479к + 277б)	**1773** (1519к+254б)	**1429** (1200к+229б)

Як видно з таблиці керівництвом факультету приділялася значна увага підтримці на високому рівні загального контингенту студентів: спостерігалося поступове зростання загального контингенту студентів з 1578 осіб у 2017/2018 рр. до 1773 осіб у 2019/2020 рр., відповідно з 658 осіб до 705 осіб по заочному відділенню та з 920 осіб до 1068 осіб по денному відділенню. У зв’язку з вищевикладеним важливим напрямком стратегічного розвитку факультету вважаємо збереження існуючого та подальше збільшення контингенту студентів факультету за усіма спеціальностями.

Науково-методична робота. В цілях підвищення якості викладання на факультеті ведеться активна науково-методична робота.

За 2017-2021 рр. викладачами факультету видано **14** навчальних посібників, близько **50** методичних посібників та рекомендацій, затверджених Вченою радою ЗНУ. У наступний час методична забезпеченість дисциплін факультету складає 100%.

У перспективі планується продовжити роботу щодо підвищення якості

публікацій, які стосуються науково-методичного напрямку.

Наукова робота. Факультет фізичного виховання, здоров'я та туризму працює за наступними напрямками:

- „Розробка системи функціонального моніторингу та оптимізації стану здоров'я різних груп населення";
- „Теоретико-методичні засаді професійної підготовки фахівців з фізичної культури та спорту";
- „Розробка сучасних методів оцінки та фізіолого-біохімічної корекції функціонального стану та функціональної підготовленості спортсменів різної кваліфікації";
- „Інноваційні технології у фізичному вихованні та спорті";
- „Розробка сучасних методичних підходів щодо оптимізації навчально-тренувального процесу спортсменів різної кваліфікації та спеціалізації";
- „Загальні проблеми олімпійського та професійного спорту";
- Сучасні проблеми розвитку туризму та готельно-ресторанної справи»;
- «Перспективи розвитку туризму в Україні та Запорізької області»,

За результатами науково-дослідної роботи викладачами та співробітниками факультету за **2017-2021 рр.** видано **7** монографій, більше **600** статей (з них 90 % у фахових виданнях), тез конференцій, конгресів та з'їздів різного рангу, отримано **5** патентів на винахід та **3** авторських свідоцтва на комп'ютерні програми експрес-діагностики. Слід зазначити, що в рамках звітного періоду значну увагу було приділено публікаціям викладачів факультету у науко-метричних базах Scopus та Web of Sciences й підвищенню індексу Гірша.

	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Кількість публікаційScopus та Web of Sciences	3	9	17	36
Кількість викладачів з індексом Гірша 1 та вище	1	2	4	4

Як видно з наведених у таблиці даних за звітний період вдалося суттєво підвищити кількість публікацій у наведених науко метричних базах (з 3 публікацій у 2017 році до 36 публікацій у 2021 році).

На період 2023-2027 рр. планується збільшити кількість публікацій в науково-метричних базах Scopus та Web of Science до 50 на кожний рік.

У зв'язку з вищевикладеним в рамках стратегічного розвитку факультету пропонується:

- підтримувати наукові школи, що сформувались та формуються на факультеті;
- забезпечувати щорічне проведення на базі факультету конференції міжнародного рівня та збільшення кількості інших наукових заходів (конференцій, семінарів, «круглих столів» тощо);
- організовувати практичну підготовку здобувачів вищої освіти ступенів магістра та доктора філософії у наукових закладах, зарубіжних науково-освітніх центрах;
- співпрацювати з вітчизняними та зарубіжними науковими установами на основі виконання спільних наукових програм та проектів;
- створювати об'єкти інтелектуальної власності у вигляді готових до впровадження технологій, розроблених у результаті прикладних досліджень;
- забезпечувати ефективне просування власної наукової продукції на національному та світовому ринку.

Міжнародна діяльність. На нашу думку стратегічною ціллю є розширення міжнародного партнерства.

Завдання:

- підтримувати та розвивати ділові контакти із відповідними факультетами зарубіжних університетів на основі двосторонніх угод та здійснювати пошук в інших країнах нових партнерів серед закладів вищої освіти, наукових установ, туристичних організацій та закладів готельно-ресторанного профілю;
- продовжувати ділове співробітництво факультету з міжнародними

- брати участь у програмах двостороннього та багатостороннього обміну науковими, науково-педагогічними працівниками і здобувачами вищої освіти з метою їх стажування та підвищення кваліфікації;
- залучати наукових та науково-педагогічних працівників зарубіжних закладів вищої освіти, наукових установ до освітньої та наукової діяльності на факультеті;
- збільшувати кількість запитів до міжнародних фондів на фінансування наукових проектів, грантів;
- забезпечувати участь студентів, аспірантів, наукових та науково-педагогічних працівників у міжнародних наукових заходах (конгресах, конференціях, симпозіумах тощо) за кордоном;
- розширювати представництво науково-педагогічного та наукового складу факультету у міжнародних організаціях та редакційних колегіях зарубіжних наукових видань.

Матеріальна база факультету. Матеріальну базу факультету становлять аудиторії навчального корпус №4 та спортивний комплекс з чотирма залами: ***великий гімнастичний зал***, в якому одночасно можуть займатися 60 чоловік; ***великий ігрової зал*** з трибунами на 300 осіб, кращій в місті ***тренажерний зал***, де проводяться учбові заняття, працюють групи атлетизму, силового триборства (пропускна здатність – 300 чоловік на добу); ***малий гімнастичний зал*** переобладнано в ***зал хореографії, аеробіки та танців*** (пропускна здатність – 200-250 осіб на добу), ***2 додаткових зала аеробіки***, ***відкритий спортивний майданчик***, навчальні лабораторії лікувальної фізичної культури, спортивної медицини, відновлення локомоторних функцій організму, гігієни фізичного виховання, інноваційних технологій у фізичній культурі та спорті, комп'ютерний клас на 20 посадочних місць (близько 70% занять із фундаментальних дисциплін випускаючих спеціальностей проводяться за новими комп'ютерними програмами). При спорткомплексі є оздоровчо-відновний комплекс, який включає сауну, душеві, басейн, кімнату відпочинку та кабінет масажу.

Для проведення практичних занять студентів факультетом заключені відповідні договори з басейном „Славутич”, стадіоном „Локомотив”, школою Олімпійського резерву, обласною клінічною лікарнею, міською клінічною лікарнею та іншими організаціями.

В рамках стратегічного розвитку факультету бажано було б розглянути питання щодо будівництва на території університетського містечка власного міні-стадіону для проведення занять та змагань з легкої атлетики та ігрових видів спорту.

Спортивна робота. У звітному періоді була проведена значна робота щодо залучення для навчання на факультеті спортсменів вищої кваліфікації. Результатом цієї роботи стали досить значні досягнення студентів факультету фізичного виховання ЗНУ у цілому ряді спортивних змагань, а саме: студентами факультету здобуто ***6 золотих***, ***9 срібних*** та ***17 бронзових*** нагород на вказаних змаганнях міжнародного рівня, в чемпіонатах України з різних видів спорту ***45*** студентів факультету зайняли ***перши місця***, ***39 - другі*** та ***55 - треті***. Важливим моментом у спортивної роботі факультету є підготовка спортсменів-студентів вищої кваліфікації під керівництвом тренерів-викладачів факультету. За звітний період ***11 студентів*** стали ***майстрами спорту України***.

Стратегічна ціль цього розділу розглядається як створення для членів збірних команд України умов для ефективного поєднання здобуття вищої освіти та підготовки й участі в офіційних міжнародних змаганнях.

У зв’язку з цим необхідним є

- підвищувати результативність професійної орієнтації членів збірних команд України з метою залучення їх до навчання на факультеті та в Університеті для здобуття вищої освіти на різних рівнях (бакалаврському, магістерському, науковому) за спеціальністю з фізичної культури і спорту шляхом співпраці із тренерами збірних команд України, комісією атлетів НОК України, спортивними федераціями, навчальними закладами спортивного профілю, Школами вищої спортивної майстерності тощо;

- удосконалювати організацію освітнього процесу студентів-членів збірних команд України, які навчаються за індивідуальним графіком;
- співпрацювати зі Спортивною студентською спілкою України, федераціями з видів спорту з питань участі здобувачів вищої освіти в різноманітних офіційних міжнародних змаганнях;
- збільшувати кількість здобувачів вищої освіти, які завоювали призові місця на Олімпійських, Параолімпійських, Дефолімпійських іграх, Всесвітніх Універсіадах, чемпіонатах світу, Європи, Європейських іграх, етапах кубків світу та Європи;

Основні положення стратегічного розвитку факультету неодноразово розглядалися на засіданнях Вченої ради факультету та були затверджені на засіданні Вченої ради від 27.10.2022 р. (протокол № 3).

В.о. декана
факультету фізичного виховання, здоров'я
та туризму Запорізького національного університету
д.б.н., професор М.В.Маліков